

Ladislav Hejdánek pro Parlamentní listy o Zemanovi či Babišovi: Jak je možné, že tolika lidem nevadí hrubost a prolhanost ani tak zjevná?
22. 5. 2017 20:39

ROZHOVOR Je mi záhadou, jak je možné, že tolika lidem nevadí hrubost a prolhanost ani tak zjevná? Zamýšlí se nad chováním ministra financí Andreje Babiše a prezidenta Miloše Zemana filozof a jeden z prvních mluvčích Charty 77 Ladislav Hejdánek. Profesor filozofie právě oslavil devadesátiny.

V předchozím rozhovoru jste prohlásil, že politik, který volá po přímé demokracii, je buď špatný politik, nebo se připravuje na nějaký převrat. Dnes těch politiků v Česku volá po přímé demokracii celkem hodně. Co vy na to?

Asi to jsou špatní politici, nebo možná to vůbec nejsou opravdoví politici, ale jen opakují, co slyšeli, tedy jsou tím nakaženi. Nebezpečí nějakého „převratu“ bych zatím nepřeceňoval.

S jakými pocity sledujete českou politiku?

O nějakých pocitech z „české politiky“ nemohu mluvit; zatím jsem si takového fenoménu nepovšiml. Ale ty pseudopolitické hrátky mne moc netěší. Ovšem co dělat? Na skutečnou koncepci, a zejména na dlouhodobější výhledy, asi nikdo nemyslí.

Také jste prohlásil, že mocensky se u nás prosazují jedinci politicky nepřipravení, často vyslovení diletanti, nezřídka mravně oslabení, byť i chytří. Jak se v tomto ohledu stavíte k dění posledních týdnů na české politické scéně?

V prvním desetiletí „nach der Wende“ (po převratu) nebylo divu, že jsme tu neměli politicky a státnicky zdatné jedince. Ale ono jich nějak moc málo přibývá. Kdy se to konečně projeví?

Myslíte si, že je účelové spojení ministra financí Andreje Babiše s prezidentem Milošem Zemanem opravdu tak nebezpečné?

Asi není, ale přece jenom je dost příznačným projevem něčeho opravdu nebezpečného v pozadí. Je mi záhadou, jak je možné, že tolika lidem nevadí hrubost a prolhanost ani tak zjevná? Pozorně se dívám nikoli na momentální aktéry, ale na sklony a tendence obecnější.

Jsou před námi volby do Poslanecké sněmovny a prezidenta. Jak by se podle vás měli čeští voliči zachovat?

No jak? Jako opravdoví demokraté, a ne jako příslušníci toho či onoho stáda.

Registroval jste na chování naší společnosti nějaké významné změny?

Sociologicky vzato ani ne, ale v poslední době pozoruji růst smyslu pro humor. Je tu ovšem vážná otázka, zda u mne nejde spíš o přání.

Vypadá to, že se pobrexitová Evropská unie nachází v těžkostech. Navíc vítězstvím Emmanuela Macrona ve francouzských prezidentských volbách mohou vzniknout neshody mezi Německem a Francií. Ostatně kdyby zvítězila Marine Le Penová, šlo by nejspíš o nepřekonatelné neshody. Co lze od takových turbulencí očekávat?

Těžkosti nemají v Brexitu svou příčinu, ale nepochybně jsou samy jeho předcházející spolupříčinou. V krizi není jen Evropská unie, ale celá Evropa, a to

dějinně. V krizi jsme my, Evropané, a nejenom dnešní.

Má ten evropský chaos vůbec nějaké východisko?

Jak tomu dost často bývá, chaos může sám být tím východiskem. Pro mne je zakotvenost v Evropě a v evropských dějinách jakýmsi osobním podílnictvím na cestě Evropy k „tomu pravému“, „k pravdě“. Skutečným problémem jsou podle mne ti, kdo chtějí směřovat k omezeným cílům a kdo nějakou „pravost“ či „nepravost“ cílů a limine (zásadně) popírají.

Rozhovor vedl Jan Rychetský

Otázky redaktora Rychetského

- V předchozím rozhovoru jste prohlásil, že politik, který volá po přímé demokracii, je buď špatný politik, nebo se připravuje na nějaký převrat. Dnes těch politiků v Česku volá po přímé demokracii celkem hodně. Co vy na to?

Asi to jsou špatní politici, nebo možná to vůbec nejsou opravdoví politici, ale jen opakují, co slyšeli (tj. jsou tím nakaženi). Nebezpečí nějakého ‚převratu‘ bych zatím nepřeceňoval.

- S jakými pocity sledujete českou politiku?

O nějakých pocitech z „české politiky“ nemohu mluvit; zatím jsem si takového fenoménu nepovšiml. Ale ty pseudopolitické hrátky mne ovšem netěší. Ovšem, co dělat? Na skutečnou koncepci (a zejména na dlouhodobější výhledy) asi nikdo nemyslí.

- Také jste prohlásil, že mocensky se u nás prosazují jedinci politicky nepřipravení, často vyslovení diletanti, nezřídká mravně oslabení, byť i chytří. Jak se v tomto ohledu stavíte k dění posledních týdnů na české politické scéně? (Mám na mysli ty tanečky kolem demise vlády, pak ministra a tak dále.)

V prvním desetiletí „nach der Wende“ nebylo divu, že jsme tu neměli politicky a státnicky zdatné jedince. Ale ono jich nějak moc málo přibývá? Kdy se to konečně projeví?

- Myslíte si, že je účelové spojení ministra Babiše s prezidentem Zemanem opravdu tak nebezpečné?

Asi není, ale přece jenom je dost příznačným projevem něčeho opravdu nebezpečného v pozadí. Je mi záhadou, jak je možné, že tolika lidem nevadí hrubost a prolhanost ani tak zjevná? Pozorně se dívám nikoli na momentální aktéry, ale na sklony a tendence obecnější.

- Jsou před námi volby do poslanecké sněmovny a prezidenta. Jak by se podle Vás měli čeští voliči zachovat?

No, jak? Jako opravdoví demokraté, a ne jako příslušníci toho či onoho stáda.

- Registroval jste na chování naší společnosti nějaké významné změny? Jaké?

Sociologicky vzato ani ne, ale v poslední době pozoruji růst smyslu pro humor. Je tu ovšem vážná otázka, zda u mne nejde spíš o přání.

- Vypadá to, že se pobrexitová Evropská unie nachází v těžkostech. Navíc vítězstvím Macrona ve francouzských prezidenstkých volbách mohou vzniknout neshody mezi Německem a Francií. (Ostatně, kdyby zvítězila Le Penová, šlo by o nepřekonatelné neshody.) Co lze od takových turbulencí očekávat?

Těžkosti nemají v brexitu svou příčinu, ale nepochybně jsou samy jeho předcházející spolupříčinou. V krizi není jen Evropská unie, ale celá Evropa, a to dějinně. V krizi jsme my, Evropané, a nejenom dnešní.

- Má ten evropský chaos vůbec nějaké východisko?

Jak tomu dost často bývá, chaos může sám být tím východiskem. Pro mne je zakotvenost v Evropě a v evropských dějinách jakýmsi osobním podílnictvím na cestě Evropy k „tomu pravému“, „k pravdě“. Skutečným problémem jsou podle mne ti, kdo chtějí směřovat k omezeným cílům, a kdo nějakou „pravost“ či „nepravost“ cílů a limine popírají.